

Zuid-Holland als economische motor

Zuid-Holland behoort tot de meest geïndustrialiseerde en innovatieve regio's ter wereld. Terwijl de provincie de economische motor is van ons land, kan ze haar economische potentieel nóg beter benutten. Daarom heeft ze samen met tachtig partners een Groeiagenda opgesteld die zijn vruchten al begint af te werpen.

Volgens gedeputeerde Meindert Stolk heeft de provincie Zuid-Holland alle ingrediënten in huis voor een sterke en duurzame, digitale economie die een belangrijke bijdrage levert aan de welvaart in Nederland. “In onze provincie verdienen we met 3,7 miljoen mensen en 523.000 ondernemingen bijna een kwart van het nationale inkomen. We huisvesten maar liefst negen topsectoren, variërend van de maritieme maakindustrie rond de Drechtsteden tot het space-cluster in Noordwijk. Die diversiteit is een heel grote kracht, maar vereist wel regie.”

Uitdagingen

“Daarnaast staan we voor grote opgaven”, vervolgt Stolk. “Zo groeit onze regio minder snel dan andere regio's in Nederland en vergelijkbare regio's in Europa. Dat heeft te maken met een gedeeltelijk verouderde economische structuur. Onze economie moet digitaal worden, maar ook inclusiever, zodat iedereen kan meeprofiteren van de ontwikkelingen, de brede welvaart. Wij hebben als provincie, meer dan andere provincies, ook te maken met de energietransitie, verduurzaming en CO₂-reductie. Neem het Havenindustriële Complex, waar nog heel veel klassieke – ook fossiele – industrie zit. Verder moeten

Saskia Bruines (gemeente Den Haag) en Meindert Stolk (Zuid-Holland)

er de komende acht jaar alleen al in Zuid-Holland bruto 235.000 woningen bij komen. Waar en hoe realiseren we dat met elkaar, op een manier die voldoende ruimte biedt aan recreëren, groen en leefbaarheid? En tot slot werken we aan veiligheid en cybersecurity, maar ook aan bereikbaarheid en openbaar vervoer.”

Verbindende rol

Om deze uitdagingen het hoofd te bieden en groei te faciliteren heeft de provincie begin 2021 een Groeiagenda gelanceerd. Met inmiddels zo'n tachtig partners – in de driehoek van overheden, kennisinstellingen en bedrijven – zoekt Zuid-Holland manieren om innovatie breed te ondersteunen. Stolk: “Ik ben er oprecht van overtuigd dat samenwerking in die driehoek op alle niveaus cruciaal is, alleen al om de noodzakelijke transities te faciliteren. Soms werken bedrijven aan dezelfde

Saskia Bruines:

'Met zo'n tachtig partners zoekt Zuid-Holland manieren om innovatie breed te ondersteunen'

opgaven zonder dat van elkaar te weten. Een van de onderdelen van de Groeiagenda is om die bedrijven veel meer bij elkaar te betrekken. Soms faciliteren we dat in een campusomgeving, met financiële ondersteuning. Het leidt tot mooie nieuwe samenwerkingsvormen, maar zeker ook tot groei. De rol van de provincie is dus om ecosystemen op te zetten, verbindingen te leggen en de juiste partijen samen aan tafel te krijgen. Daarbij werken we ook graag samen met gemeenten.”

Rode draden

De gemeente Den Haag is een

van de gemeenten waarmee de provincie samenwerkt om de Groeiagenda uit te voeren. Saskia Bruines is daar wethouder Financiën, Cultuur en Economie. “De samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven is ontzettend waardevol en werpt haar vruchten af”, vertelt ze. “Een van de redenen waarom we met elkaar de Groeiagenda hebben opgesteld, is om inzicht te krijgen in de veelzijdigheid van een grote regio met uitersten in type werkgelegenheid en type activiteiten. Ondanks die diversiteit zijn er rode draden te herkennen met betrekking tot duurzaamheid, innovatie en technologie in de verschillende sectoren. Het is zaak om onze kennis – over duurzame innovaties, digitalisering, robotisering, verantwoord datagebruik, cybersecurity – in de breedte in te zetten. Zo kun je robotisering zowel in de tuinbouw als in de scheepvaartindustrie inzetten.”

Human capital

“Om ervoor te zorgen dat er mensen zijn met de juiste opleidingen om op de verschillende niveaus het nodige werk te doen, werken we samen met de universiteiten, hogescholen en mbo-opleidingen in de provincie”, vertelt Stolk.

Bruines wijst op de grote regionale verschillen in opleidingsniveau. “In Den Haag spannen we ons al jaren in om jonge mensen uit kansarme milieus te stimuleren om een opleiding te volgen waar ze mee aan de slag kunnen. Of

om werkervaring op te doen via stages bij bedrijven. Ook is het zaak om mensen op te leiden voor functies waar nu en in de toekomst veel vraag naar is, zoals op het gebied van digitale veiligheid.”

Stolk: “En om aantrekkelijk te zijn voor talent uit het buitenland moeten we niet alleen goede kennisinstellingen en aantrekkelijke banen bieden, maar ook zorgen voor een fijne plek om te wonen, met snelle ov-verbindingen en goede luchtkwaliteit.”

Campusstrategie

Onder de Groeiagenda hangen zogenaamde taskforces die zorgen voor de uitvoering van de Groeiagenda, vertelt Stolk. “Circulariteit bijvoorbeeld, digitalisering of onze campusstrategie. We hebben in Zuid-Holland al drie campussen van nationaal belang: Leiden Bioscience Park, TU Delft Campus en NL Space Campus in Noordwijk. Die laatste biedt nog veel kansen voor verdere ontwikkeling. We bouwen daar een nieuw verzamelgebouw voor start-ups.”

Bruines: “Of neem ons gezamenlijke programma Startup in Residence Intergov. We koppelen start-ups aan zogenaamde challenges om ingewikkelde maatschappelijke opgaven op een creatieve manier aan te pakken. Het is een heel geslaagd programma. Het mes snijdt aan twee kanten. Er komen oplossingen uit voort, maar je geeft ook creatieve start-ups een kans om te groeien en zich verder te ontwikkelen in de circulaire en impacteconomie. Met het impactprogramma ondersteunen we duurzame innovatieve bedrijven. Naast start-ups zien we daar ook scale-ups die enorm groeien.”

>>

DEEL ONLINE

Smart City's

Nederland kent een netwerk van Smart City's om kennis en ervaring op te doen met digitale toepassingen voor maatschappelijke kwesties. "In Zuid-Holland zijn er twee", vertelt Bruines: "Smart City Rotterdam en Living Lab Scheveningen. Op de Noordboulevard op Scheveningen voeren we samen met scholen, bedrijven en betrokken inwoners verschillende testen uit. Zo meten we met speciale druktecamera's hoe druk het is. Uiteraard doen we dit zorgvuldig en blijft de privacy van mensen gewaarborgd. Maar ook doen we met speciale camera's onderzoek naar vlinders. Scheveningen zit tegen een Natura 2000-gebied aan en dus is het belangrijk voor de provincie om de natuurwaarden goed in beeld te houden. Verder hebben we een elektrisch netwerk om slimmer met energie om te kunnen gaan. Als iets werkt, kan het verder wor-

Meindert Stolk:

'Onze diversiteit is een heel grote kracht, maar vereist wel regie'

den uitgerold over de stad en naar andere gemeenten. In Rotterdam doen ze weer andere proeven, waar wij vervolgens mee aan de slag kunnen."

Zichtbare ambities

Stolk: "Een belangrijk element van de Groeiagenda is dat je in cijfers kunt laten zien wat onze bijdrage aan de Nederlandse economie al is. Zo levert het havengebied op dit moment 40 miljard toegevoegde waarde. Maar meteen daarna komt het Zuid-Hollandse cluster tuinbouw met een toegevoegde waarde van 14 miljard. Dat is meer dan

heel Schiphol. In een Groeiagenda maak je dat zichtbaar. Een ander belangrijk element van de Groeiagenda is dat we onze gesprekspartners, dus ook het Rijk, kunnen laten zien dat we de nationale ambities helpen realiseren. Als je zichtbaar kunt maken wat je te bieden hebt op het gebied van verduurzaming, CO₂-reductie en woningbouw, ben je een belangrijke partner voor het kabinet. En het feit dat er in de top dertig van gemeenten met een aantrekkelijk vestigingsklimaat maar liefst vijf gemeenten uit Zuid-Holland staan, onderstreept voor mij het belang – en het succes – van samenwerking in de driehoek van overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen."